

Krystyna Pawlas, Natalia Pawlas

Czynniki szkodliwe pomieszczeń i ich ważniejsze źródła 1
 Optymalne warunki wewnątrz pomieszczeń zamkniętych, w których ludzie spędzają 80-90% swojego czasu, mają dużo większy wpływ na ich organizm, niż środowisko zewnętrzne. Zanieczyszczenia wewnątrz pomieszczeń, tak mieszkalnych, jak i biurowych, mogą pochodzić od materiałów budowlanych i wyposażenia oraz ze źródeł na zewnątrz budynków. Autorki omówiły główne źródła i rodzaje zanieczyszczeń powietrza wewnętrznego, stężenia substancji chemicznych najczęściej identyfikowanych w budynkach mieszkalnych, użyteczności publicznej, w szkołach oraz ich wpływ na kondycję przebywających w nich ludzi.

Słowa kluczowe: zanieczyszczenie powietrza, pomieszczenia zamknięte, stężenie substancji chemicznych, czynniki biologiczne, czynniki fizyczne, skutki zdrowotne

Agnieszka Wlazło, Rafał L. Górny, Anna Niesler, Danuta O. Lis, Anna Ławniczek-Wałczyk

Szkodliwe czynniki biologiczne w środowisku pracy bibliotekarzy i archiwistów 5
 W niniejszej publikacji przedstawiono wyniki badań szkodliwych czynników biologicznych przeprowadzonych w 45. losowo wybranych pomieszczeniach magazynowych bibliotek i archiwów zlokalizowanych w 15. miejscowościach na terenie Polski. Badania polegały na określeniu stężenia i składu jakościowego aerozolu bakteryjnego i grzybowego oraz określeniu liczebności i składu jakościowego roztoczy w próbkach pyłu osiadłego pobranych z powierzchni zbiorów. W oparciu o uzyskane wyniki badań można stwierdzić, że stała ekspozycja pracowników bibliotek i archiwów na pył zanieczyszczony alergenami roztoczy oraz wdychanie powietrza zanieczyszczonego mikrobiologicznie (szczególnie grzybami pleśniowymi, mogącymi działać toksycznie i alergogennie) może przyczyniać się do pojawiania się szeregu dolegliwości zdrowotnych o charakterze alergicznym oraz symptomów „syndromu chorego budynku”. Stała kontrola stanu higienicznego tego rodzaju wnętrz jest warunkiem koniecznym dla istotnego ograniczenia narażenia tej grupy zawodowej na najbardziej powszechne i groźne szkodliwe czynniki biologiczne.

Słowa kluczowe: bakterie, grzyby, bioaerozol, roztocze, biblioteki, archiwa

Józef S. Pastuszka, Aleksandra Losa

Występowanie objawów syndromu chorego budynku wśród pracowników biurowych w wybranych miastach woj. śląskiego 11
 Badania miały charakter badań ankietowych, za pomocą których starano się poznać subiektywne opinie respondentów, dotyczące ich samopoczucia w środowisku pracy. Ankietyzacją objęto pracowników biurowych w Katowicach, Zabrze i w Rudzie Śląskiej, w dwóch grupach budynków biurowych. Pierwszą grupę stanowiły obiekty z wentylacją naturalną, drugą zaś obiekty wyposażone w systemy klimatyzacyjne (tylko biurowce, w których klimatyzacja funkcjonuje co najmniej od 5 lat). Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w 3 obiektach z wentylacją naturalną oraz w 9 klimatyzowanych. Wyniki przeprowadzonego badania ankietowego, podobnie jak wyniki wcześniejszych badań wskazują, że częstotliwość występowania objawów syndromu chorego budynku jest wyższa wśród pracowników zatrudnionych w budynkach wyposażonych w systemy klimatyzacyjne. Przeprowadzone badanie potwierdziło także wcześniejsze stwierdzenie, częstsze sygnalizowanie symptomów przez kobiety. W szczególności, kobiety znacznie częściej od mężczyzn zgłaszały objawy skórne. Jedynie na odczucie zmęczenia częściej skarżyli się mężczyźni.

Słowa kluczowe: chory budynek, samopoczucie w środowisku pracy, klimatyzacja

Marcin Krause

Zasady identyfikacji zagrożeń mechanicznych w środowisku pracy 16
 Opracowanie podejmuje aktualną problematykę dotyczącą bezpieczeństwa i higieny pracy, której istotnym elementem jest identyfikacja zagrożeń w środowisku pracy. W artykule tym przedstawiono podstawową terminologię dotyczącą zagrożeń mechanicznych, przegląd klasyfikacji i przykłady zagrożeń mechanicznych, przegląd zasad i metod identyfikacji zagrożeń mechanicznych, propozycję klasyfikacji zagrożeń mechanicznych.

Słowa kluczowe: zagrożenia mechaniczne, ocena ryzyka, identyfikacja zagrożeń, wypadki przy pracy

Andrzej Herko

Odzież i obuwie robocze a środki ochrony indywidualnej 22
 Artykuł traktowany jest jako głos w dyskusji na temat regulacji prawnych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym przypadku dotyczy odzieży i obuwia roboczego.

Słowa kluczowe: prawo pracy, odzież robocza, obuwie robocze, środki ochrony indywidualnej, bezpieczeństwo i higiena pracy

Krystyna Pawlas, Natalia Pawlas

Noxious agents in closed space and their significant sources 1
 The optimal conditions in closed spaces in which humans spend 80-90% of their time have a much bigger influence on their bodies than the outer environment. Pollution in living places as well as in offices may come from building materials, equipment and from the outer sources. The authors discuss the main sources and types of air pollution inside buildings, the concentration of chemical substances most often identified in living places, public places, and in schools, as well as their influence on the state of health of people spending time there.

Keywords: air pollution, close spaces, the concentration of chemical substances, biological factors, physical factors, health effects

Agnieszka Wlazło, Rafał L. Górny, Anna Niesler, Danuta O. Lis, Anna Ławniczek-Wałczyk

Biological agents at the work environment of librarians and archivists 5
 This paper presents the results of study of harmful biological agents which was carried out in 45 randomly selected storerooms of libraries and archives located on 15 towns on the territory of Poland. Quantitative and qualitative analysis of bacterial and fungal aerosols were performed. The number of the population and species composition of mite fauna present in settled dust in the examined storerooms were also estimated. On the basis of the obtained results it can be stated that the long-term inhalation exposure to dust-mite allergens and airborne mycotoxins produced by toxigenic fungi may influence a frequency of allergic reactions and "sick building syndrome" symptoms occurrence. The regular control of hygienic conditions in these type of indoor environments is necessary to limit exposure to biological agents among workers of libraries and archives.

Keywords: bacteria, fungi, bioaerosol, dust mites, libraries, archives

Józef S. Pastuszka, Aleksandra Losa

Incidents of sick building syndrome among office workers in selected cities in Silesia Province 11
 The research had the form of a survey, by which the subjective opinions of the respondents concerning their mood in a working place were recognized. Office workers from two groups of office building in Katowice, Zabrze and Ruda Śląska answered to the survey. The first group consisted of 3 buildings with natural ventilation, and the second one – of 9 buildings with air conditioning systems (only those in which these systems had been working for at least five years).

The results of the survey, similarly to previous research, show the syndrome of sick buildings occurs more often among employees working in offices equipped with air conditioning systems. The research also confirmed the previous results showing that women more often complained on the symptoms. Especially women complained of dermal symptoms. Men more often complained of only the feeling of being tired.

Keywords: sick building, mood in work environment, air conditioning

Marcin Krause

Principles of identification of mechanical hazards in working environment 16
 The elaboration presents current problems concerning safety and health at work, which essential element is hazards identification in working environment. In this article have been presented main vocabulary concerning mechanical hazards, review of classifications and examples of mechanical hazards, review of principles and methods of identification of mechanical hazards, proposal of classification of mechanical hazards.

Keywords: mechanical hazards, risk assessment, hazards identification, accidents at work

Andrzej Herko

Protective clothing and shoes and individual protection means 22
 The article is a voice in the discussion on the legal regulations concerning industrial safety and deals with protective clothing and shoes.

Keywords: labour law, protective clothing, protective shoes, individual protection means, industrial safety

Maria Boryczka

Ergonomiczna ocena organizacji stanowisk pracy z komputerami 26

Podstawowe zasady organizacji pracy i wyposażenia stanowisk komputerowych są ujęte w formie aktu prawnego, jakim jest Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 1998 roku. Dlatego ważne jest, aby spełnione były minimalne wymagania ergonomii, jakie zostały określone w Załączniku do tego rozporządzenia. Wówczas stanowisko pracy będzie wygodne, bezpieczne, dobrze oświetlone, a więc zgodne z wymogami ergonomii. Przeprowadzona ergonomiczna ocena stanowisk pracy z komputerami oraz dane literaturowe wykazały, że na wielu z nich występują nieprawidłowości w różnym stopniu, a pracownicy wykonują swoje czynności administracyjne w warunkach, które nie spełniają wymogów ergonomii. Należy przede wszystkim zmienić rozmieszczenie przestrzenne stanowisk oraz poprawić ich wyposażenie i oświetlenie. Zapewnienie ergonomicznego rozwiązania stanowiska pracy jest jednym z najprostszycy środków zapobiegania problemom zdrowotnym pracowników

Słowa kluczowe: organizacja pracy, stanowisko pracy, praca z komputerem, ergonomia, bezpieczeństwo i higiena pracy

Warto wiedzieć (red. K. Beluch) 28
„Dysmorfobia”, „Alkoholowy zespół płodowy”, „Anoreksja”, „Bulimia”

Prawo pracy (red. P. Poglódek)31
P. Poglódek: „Prawo pracy - pytania i odpowiedzi”
A. Beluch: „Co nowego w przepisach”

Marcin Krause

Wybrane słownictwo polsko-angielskie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy – ocena ryzyka zawodowego 38

Warto przeczytać 43

Kącik ergonomisty (red. M. Boryczka, M. Łazicka) 44

Maria Boryczka

The ergonomic evaluation of workplace equipped with computer 26

The basic rules of the organization and equipment of a computer workplace are gathered in a legal act, that is the decree of the Minister of Labour and Social Policy from 1998. That is why it is important to fulfill the minimal requirements of ergonomics presented in an Attachment to this decree. A working place will be then comfortable, safe, well illuminated, and in the accordance with the rules of ergonomics. The ergonomic evaluation of workplaces equipped with computers and the information from the references show that in many such workplaces the rules are not obeyed, and the working conditions do not fulfill the requirements of ergonomics. First of all, the arrangements of the workplaces should be changed and their illumination and equipment should be improved. Following the ergonomic rules is one of the easiest ways of the employees' health prevention

Keywords: work organization, a workplace, work with a computer, ergonomics, industrial safety

It's worth to know 28
„Body Dysmorphic Disorder”, „Fetal Alcohol Syndrome”, „Anorexia”, „Bulimia”

Labour law (red. P. Poglódek) 31
P. Poglódek: „Labour law questions and answers”
A. Beluch: „What is new in law?”

Marcin Krause

Selected Polish-English vocabulary connected with the health and safety at work – occupational risk assessment 38

Read it 43

Ergonomist's column (red. M. Boryczka, M. Łazicka) 44